1893 - 1963
70-річчя видання і служби своєму народові та правді

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: "SVOBODA", 81-83 GRAND ST. JERSEY CITY 3, N. J.
HENDERSON 4-0237
HENDERSON 4-0807
УНСоюз: HENDERSON 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BARCLY 7-4129
УНСоюз: BARCLY 7-8337

РІК LXX. Ч. 169. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 6-го ВЕРЕСНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 6, 1963 No. 169. VOL. LXX.

АДМІРАЛ АНДЕРСОН КРИТИКУЄ ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ

УВАЖАЄ, ЩО РОЗБІЖНОСТІ МІЖ ЦИВІЛЬНИМИ І ВІЙСЬКОВИМИ ПРАЦІВНИКАМИ ЗАГРОЖУЮТЬ БЕЗПЕЦІ КРАЇНИ

Вашингтон. — Недавно звільнений із становища шефа морських операцій адмірал Джордж В. Андерсон, промовляючи в Крайовому Пресовому Клюбі, висловив свою турботу з того приводу, що в Департаменті Оборони немає гармонії й довір'я між цивільними та військовими працівниками. Адмірал Андерсон нарікав на те, що є тенденція у цивільних працівників Пентагону понижувати військовиків та не рахуватися з думкою тих людей, „які мають воювати в обороні нашої країни". Адмірал нарікав також і на те, що створюються теорії про те, що війну може виграти не людина, тільки машина - компютор, економіка або якась нова зброя. Добрий провід повинен знати, що тільки людина може бути ключем до перемоги. В Пентагоні — на думку генерала — заіснував „нездоровий балянс" між цивільними та військовиками, бо цивілісти працюють як спеціялісти в ділянках, що є для них чужі. Ці цивільні спеціялісти працюють не як дорадники військовиків, тільки як їхні наставники. З промови адмірала Андерсона видко, що він критикував секретаря оборони Роберта МекНамару, який причинився до того, що його не займенували на другу каденцію на становищі шефа морських операцій. Андерсон казав, що він не ставить в сумнів патріотизму, мотивів рішень, ані відданости службі нікого з цивільних осіб, що працюють в Пентагоні, але він переконаний в тому, що повна гармонія між співробітниками Департаменту Оборони вийшла б на добро цій країні. Адмірал Андерсон 3-го вересня склав присягу, як амбасадор ЗДА до Португалії. Можна було сподіватися, що праця для уряду приглушить той критицизм, який вже давніше висловлював адмірал Андерсон на адресу свого шефа — секретаря оборони. Ця давніша критика відносилася до того, що більшість військовиків, в тому і адмірал Андерсон, підтримували контракт на будову літаків, предложений фірмою Буїнґ, а секретар оборони вибрав проєкт, що його предложила Корпорація Дженерал Дайнемікс. Адмірал Андерсон журиться тим, що брак балянсу між становищем цивілістів і військовиків існує, і що на цю справу не звертає уваги Конґрес, який „деколи забуває, що він є цивільною контролею" і над Пентаґоном. Адмірал Андерсон назвав свою промову „епілогом до своєї 40-річної військової служби".

Генерал Тейлор боїться, щоб СССР не обманув ЗДА в справі атомових вибухів

Вашингтон. — Аж 3-го вересня Сенатська Комісія Закордонних Справ опублікувала текст переслухань голови Об'єднаних Шефів Штабу генерала Максвелла Д. Тейлора та інших членів цього ж Штабу, які побоюються того, щоб СССР не вів секретно атомових експлозій високо в повітрі, яких не можна виявити за допомогою контрольних апаратів. Важливі є і зізнання шефа штабу летунства генерала ЛеМея, який підніс стільки застережень щодо підписаного атомового договору, що сенатор демократ із Ровд Айленд Джан О. Пастор заявив, що йому дивно, чому шеф летунства таки заявився за те, щоб Сенат ратифікував цей договір. Генерал ЛеМей боїться, що СССР погодився на припинення пробних експльозій тоді, коли його фахівці більше знають про атомову зброю, як американські науковці. Республіканці побоюються, що уряд дав якісь невідомі концесії Хрущову, і тоді СССР погодився на підписання договору про атомові проби.

Сенат схвалив $322 мільйони на перевишкіл робітників

Вашингтон. — 4-го вересня Сенат схвалив законопроєкт про те, що видати $322 мільйони на збільшення робітничої сили країни та на перевишкіл робітників. Акція Сенату є рятунком урядового пляну, згідно з яким також і стейти мали б признати відповідні суми на перешкіл робітників, бо уряд пропонує стейтам допомогу у відношенні 50 відсотків тих фондів, які вони самі витратять на цю ціль. Але аж 25 стейтів не признали жадних фондів на цю ціль в бюджеті на 1964-ий рік. Секретар праці Віллард Вірц домагається фондів на перевишкіл робітників. Ця справа заактивізувалася ще й тому, що Конґрес має ухвалити закон про охорону громадянських прав, згідно з яким треба б затруднити більше число негритянських робітників, які потребують перевишколу. В третьому році програми перевишкому плянували перешколити 400,000 робітників ,але брак співпраці зі стейтами є перешкодою до здійснення цієї цілі.

Ґольдвотер плянує поїздку по стейтах

Вашингтон. — Сетатор-республіканець із Арізони Беррі Ґолдвотер плянує у вересні й жовтні об'їхати 12 стейтів, щоб переконатися, які є вигляди на те, щоб здобути номінацію на кандидата на президента. Він має бути в таких стейтах, як Ню Йорк, який є для нього неприхильний, бо підтримує свого губернатора на кандидата на Президента Нелсона А. Рокефеллера. Він буде і в таких стейтах, як Ню Джерзі та Массачусетс, де сумнівне є становище республіканців щодо підтримки Рокефеллера чи Ґолдвотера. 9-го вересня Ґолдвотер має бути з промовою в Клівленді, Огайо, де розмовлятиме з губернатором Джеймсом А. Родесом, який очолюватиме стейтову делеґацію на конвенції. 10-го жовтня Ґолдвотер має промовляти на республіканських зборах в Герші, Па., куди його запросив губернатор Вілліям Скрентон. 3-го жовтня Ґолдвотер говоритиме на Каліфорнійській Жіночій Федерації в Сан Дієґо, а 11-го вересня на Крайовій Федерації Республіканських Жінок в Шикаґо. 12-го жовтня і Ґолдвотер і Рокефеллер промовлятимуть на Західній Республіканській Конференції в Юджіні, Ореґон. Ґолдвотер виступатиме в листопаді і в грудні, і аж при кінці цього року зможе вирішити справу своєї президентської карикатури.

ПОВАЖНА НАДВИШКА В ТОРГОВЕЛЬНОМУ КАНАДІЙСЬКОМУ БЮДЖЕТІ

Оттава. — Домініяльне Статистичне Бюро стверджує, що в цьому році є найбільша надвишка в торговельному канадійському бюджеті, бо так значно збільшився експорт в перших сімох місяцях цього року, а імпорт залишився майже без змін. Цього року від січня до місяця липня експорт збільшився на $138 100 000, а в тих самих місяцях минулого року експорт виказував дефіцит в сумі $131 600 000.

Прем'єр Індії Неру дістав листа від през. Кеннеді в справі Кашміру

Ню Делі. — Індійський прем'єр Неру дістав листа від президента Кеннеді, в якому Кеннеді звертає увагу на гострість тону і змісту недавньої заяви Неру в індійському парляменті , де Неру відкликав свою давню пропозицію щодо компромісового полагодження спірної з Пакістаном справи Кашміру. През. Кеннеді вірогідно вказував індійському прем'єрові знову на необхідність замирення з Пакістаном з уваги на спільну їх загрозу від комуністичного Китаю. Американські часописи звертають увагу на ще дві справи, які в останньому часі внесли дисонанс в американсько - індійські взаємини. Американський Конґрес виявив велику нехіть признати спершу 512 і згодом дальших 379 мільйонів на будову сталеварні в Бокаро в Індії з уваги на те, що ця сталеварня була б державною власністю і робила б конкуренцію приватним сталеварням. Неру буцім-то свідомий цих труднощів і сам рішився не настоювати на те, щоб Америка виконала своє приречення щодо фінансування тієї сталеварні. З другого боку — Індія робить труднощі у сфіналізуванні умови з липня цього року про встановлення на південь від Калькути могутньої радіостанції, якою послуговувались би наспілку Індія і „Голос Америки". Комуністи і їх поплентачі в Індії зняли крик, що — мовляв — „Чужинецька пропаганда буде вестись з індійської території" та що така спільна радіостанція перечить засадничій політиці „невтральности". Амбасадор ЗДА в Індії Честер Бовлс намагається з'ясувати ці справи.

Хрущов вернувся з Югославії до Москви

Москва. — Нікіта Хрущов вернувся в минулий вівторок з 15-денної візити в югославського Тіта до Москви, де на летовищі привітали його „президент" Леонід Брежнєв і всі найвидатніші члени кремлівської кліки. Пращаючись з Тітом на летовищі під Београдом Хрущов знову з ним розцілувався, а в своїй пращальній мові підкреслив, що „існують різні погляди на різні справи міжнародного робітничого руху", але, що — мовляв — „не можна будувати політики соціялістичних сил на драматизації існуючих різниць". Таким чином Хрущов дав пізнати, що між СССР і Югославією нема 100%-ої гармонії, проте наступило між ними нове зближення, цим разом на спільному фронті проти комуністичного Китаю. Тіто раз-у-раз у своїх виступах під час перебування в Югославії Хрущова підкреслював суверенність Югославії та її непричетність до ніодного з існуючих бльоків. Зате ці відвідини Хрущова довели до признання Югославії права обсерватора в комуністичній міжнародній економічній організації, т. зв. Комеконі. Югославія старалася теж дістати право мати обсерватора в західньому Спільному Господарському Ринку, але ті її заходи не мали успіху. Тіто натякнув теж знову на свої „можливі" відвідини у Вашингтоні. З американського боку спростовано, що покищо не передбачується приїзду Тіта восені цього року.

● **Ґю Бурджесс,** колишній англійський дипломат, який був шпигуном у користь Москви і втік туди безпосередньо перед його арештуванням, помер наприкінці минулого тижня в московському шпиталі Вотика. Він жив під прибраним прізвищем Джіма Андреєвича Елліота. Совєтські власті оприлюднили факт його смерти. Бурджес вступив до шпиталю 20 серпня, хворий на артеріосклерозу. Він мав 52 роки. 76-літній мамі, яка жила в Лондоні, совєтська амбасада дала візу на приїзд на похорон, який відбувся в мин. середу. На похороні був приятель Бурджеса, Доналд МекЛін, кол. англійський дипломат, який разом з Бурджесом був сов. шпигуном і втік до СССР в 1951 р.

ФРАНЦІЯ ВЕДЕ ДИПЛОМАТИЧНУ АКЦІЮ У В'ЄТНАМІ ПРОТИ ЗДА

Сайґон. — Французький амбасадор у Південному В'єтнамі Рожер Лялюет і американський амбасадор Генрі Кебот Ладж мали в минулу середу 4 вересня ц. р. півторигодинну розмову в чотири очі. Західні обсерватори в столиці Південного В'єтнаму пов'язують ту нараду з жвавою дипломатичною акцією, яку в останньому часі розвинув французький дипломат та яка має на цілі довести до з'єдинення Південного і Північного В'єтнаму на базі невтральности і виключення чужинецьких впливів. „Зневтралізування" Південного В'єтнаму віддавна вимагають комуністи, які ведуть проти вільного Південного В'єтнаму кількарічну партизанську війну. Французький президент Шарль де Ґоль проголосив у минулому тижні, що він сприяє з'єдиненню і невтралізації В'єтнаму та звільнення його від закордонних впливів та що Франція готова в цій справі допомогти. Цю заяву делікатно, але недвозначно відкинув і натаврував президент Кеннеді у своєму радіо - телевізійному інтерв'ю, заявивши, що Америка дуже рада порадам, але вона воліла б більше дійсної допомоги в несенні того тягару, що його вона несе у війні проти комуністів у В'єтнамі. За газетними твердженнями, президент де Ґоль діє за порадами від амбасадора Рожера Лялюета з Сайґону, який ніби іде в цій справі рука-в-руку з братом президента Нґо Дінг Дієма, шефом поліції Нґо Дінг Нгу, який виховався у Франції і довгий час жив у Ганой, що є нині столицею комуністичного Північного В'єтнаму і там навіть познайомився з своєю теперішньою дружиною, також активною в політиці. Він сприяє французьким амбіціям відзискати впливи у В'єтнамі, що був до 1954 року складовою частиною французької колонії Індокитаю. На Женевській конференції в 1954 році поділено ту колонію на 4 незалежні держави: Ляос, Камбоджу, Північний В'єтнам (комуністичний) і Південний В'єтнам (вільний). Однак комуністи, за своєю традиційною тактикою, негайно розпочали саботажну акцію і партизанку в Півд. В'єтнамі, щоб його також підпорядкувати своїй владі. Тоді ЗДА дали масивну грошову допомогу Південному В'єтнамі і тепер втримують там коло 15.000 свого війська. Конфлікт між ЗДА і південно - в'єтнамським режимом президента Нґо Дінг Дієма, що його Америка постійно підтримувала, виник щойно після того, як той уряд, всупереч порадам збоку Америки і власним приреченням почав стосувати поліційні репресії проти буддистських жреців, дармащо буддисти становлять там 70 відс. населення, і коли ті репресії поширились проти професорів і студентів. Промотором реакційно - репресійної та антиамериканської політики є Нґо Дінг Нгу і президент Кеннеді недвозначно вказав на нього, коли говорив про потрібні „зміни політики і осіб" в уряді Південного В'єтнаму. У своїй дипломатичній акції французький амбасадор буцім-то знайшов підтримку в амбасадорів Західньої Німеччини й Італії. Нґо Дінг Нгу і його дружина стараються здискредитувати Америку, закидаючи тепер, що в Сайґоні є „забагато американських цивільних осіб" та що між тими цивільними особами є аґенти Центральної Розвідчої Аґенції, які організують змову проти режиму. Офіційно південно - в'єтнамський уряд двічі заперечив американському становищу щодо внутрішньої ситуації в тій країні, а з останньої заяви президента Кеннеді південно - в'єтнамська урядова пресова аґенція викинула всі критичні зауваги. Американські чинники впевняють, що Нґо Дінг Нгу всеодно програє, бо є зненавиджений в народі, дармащо покищо користується підтримкою військового команданта Сайґону і розпоряджає сильною поліцією.

Рокефеллер вже у вересні почне кампанію за номінацію на кандидата на президента

Ню Йорк. — Бюро нюйоркського губернатора Нелсона А. Рокефеллера повідомило, що вже в перших днях цього місяця А. Рокефеллер почне інтенсивну виборчу кампанію за те, щоб його в 1964-му році найменували на республіканського кандидата на президента. І так 7-го вересня він промовлятиме в Іллиной на зборах 16-го конґресового дистрикту. З ним поїде також і пані Рокефеллер, яка буде присутня і на всіх інших зборах, де промовлятиме її чоловік. 14-го вересня Рокефеллер промовить в Денвері, Колорадо, 21-го вересня в Гантінґтоні, Вест Вірджінія 22-го вересня в Ровноку, Вірджінія. Перед зимою Рокефеллер має відвідати ще 16 інших стейтів і в кожному з них буде промовляти. При кінці вересня він має бути в Брюселлі, Бельгія, де відкриє окреме бюро для торгівлі Нюйоркського стейту з країнами Европейської Економічної Спільноти. Коли він вернеться з Бельгії, тоді повідомить про те, чи братиме участь у правиборах в Ню Гемпширі, які мають відбутися 8-го березня. Можливо, що під час побуту у Вест Вірджінії Рокефеллер повідомить про те, чи братиме участь у правиборах в тому стейті. Рокефеллер не вірить, щоб Голдвотер мав запевнену більшість між республіканськими політиками.

Виставка картин Едварда Козака відбулась з повним успіхом

Гантер, Н. Й. — В неділю, 1 вересня увечері відбулося тут у пансіоні „Ксеня" закриття малярської виставки мистця Едварда Козака з Дітройту, получене з літературно - вокальною вечіркою, в якій прийняли участь: жіночий квартет „Верховина" з Торонта, сам мистець Е. Козак, що виступив цим разом, як „Гриць Зозуля", якого він є творцем, та Ів. Керницький (Ікер), що проводив програмою. Квартет „Верховина" під мистецьким керівництвом п-ні Оленки Глібович, який день передтим так успішно концертував на „Союзівці", був дуже тепло зустрітий і гантерською вакаційною публікою. Квартет, у такому самому складі що й на „Союзівці", виконав низку пісень Купчинського, Гнатишина, Весоловського, Безкоровайного та Зарембн і під рясні оплески слухачів ще декілька наддатків. Маестро Е. Козак перевтілений в народного філософа Гриця Зозулю звітував у дотепній формі про свої враження з цьогорічних вакацій, а також склав знамените „подзенковання" відвідувачам виставки і всім, що причинились до її влаштування. Під кінець вечірки виступив ще з коротким заключним словом власник пансіону „Ксеня", п. Володимир Кобзяр. Виставка фігуральних композицій Едварда Козака, що тривала рівно місяць часу, була великим та заслуженим успіхом і мистецьким досягненням нашого незрівняного „Ека". Впродовж одного місяця виставку відвідало понад 1,200 осіб, дослівно з усіх кінців ЗДА та багато з Канади, що треба уважати своєрідним рекордом, коли брати до уваги, що виставка відбулась в такій гірській закутині, як Гантер. Мистець виставив 39 картин темперою, ґвашем, тушем з акварелею та олією. Всі картини, що були до продажу, розпродано.

У катастрофі швайцарського літака згинуло 80 осіб

Пожежники і члени рятувальної команди над кратером, що його спричинив упадок і розрив швайцарського джетового пасажирського літака в місцевості Дюрренеш у Швайцарії.

Цюріх. — Швайцарський пасажирський джет - літак типу „Каравель" загорівся в 5 хвилин після того, як піднявся в повітря і впав з висоти 800 стіп, зробивши діру в землі на 50 стіп глибоку та розлетівшись в дребезґи. Сталося це в середу 4-го вересня о год 7.15 ранку. Всі особи, що були в літаку, 74 пасажири і 6 членів залоги, згинули, а їхня ідентифікація дуже трудна. Літак вистартував з летовища під Цюріхом з призначенням до Риму через Женеву. Більшість пасажирів — 43 особи— були з недалекого села Гумлікон ,яке нараховує взагалі 200 осіб із 24-х родин. Внаслідку цієї катастрофи 48 гумліконських дітей залишились або круглими сиротами, або втратили одного з батьків. Це була 43-членна гумліконська прогулянка з війтом, учителем і командантом пожежної сторожі у проводі, для відвідання зразкової фарми під Женевою. Між загинулими є один молодий американський бизнесмен. Безпосередньо перед катастрофою пілот дав розпучливий алярмовий сиґнал. Причина катастрофи не відома, але не виключають саботажу. Це найбільша летунська катастрофа в історії Швайцарії. 19-го січня 1960 року той сам тип літака „Каравель" розбився в Анкарі в Туреччині із смертю 41 особи та 12 вересня 1961 біля Рабату в Марокко, при чому згинули тоді 77 осіб. Більшість теперішніх жертв вперше летіли літаком.

Помер Роберт Шуман, речник єдности Европи

Париж. — Роберт Шуман, колишній французький прем'єр, міністер закордонних справ або міністер фінансів, помер в середу 4-го вересня ц. р. в своєму домі на передмісті Мецу у 77 році життя внаслідку виливу крови в мізку. Він був від 40 років членом французького парляменту від Мозельського департаменту і головою католицької Народно - республіканської партії. Однак до історії перейде він, як ініціятор і фактичний реалізатор пляну з'єдинення сталевої і зугільної промисловости у шістьох західньо - европейських країнах, передусім у Франції і Німеччині. З цієї ідеї постала Стально - вугільна Спільнота, яка започаткувала Европейську Економічну Спільноту (Спільний Господарський Ринок). Шуман був теж перший, який пропаґував після останньої війни французько - німецьке замирення, зреалізоване президентом де Ґолем і канцлером Аденауером. Хоч Шуман був в опозиції до де Ґоля, проте де Ґоль прославляв Шумана на вістку про його смерть, як глибокого французького патріота і державного мужа. Негайно заплянувано здвигнути мавзолей з тлінними останками Шумана, над берегом Райну, звернений на схід, як символ ідей і старань Шумана поєднати Західню Европу.

Центр Плянування передбачає пересічний прибуток родин в сумі $9,300

Вашингтон. — Центр Економічного Плянування, який діє при Крайовому Товаристві Плянування, передбачає, що в 1973-му році в ЗДА буде 226,-000,000 мешканців, пересічний родинний прибуток виноситиме $9,300 і крайова продукція становитиме $904,000,-000,000. Цей сам Центр передбачає, що число безробітних зменшиться до 4 відсотків всіх робітних сил країни, хоч число всіх здібних до праці зросте в найближчій декаді, це значить до 1973-го року на 15,000,000. Центр Економічного Плянування передбачає добробут для всіх американців, але в клопоті будуть ті, які не мають і не матимуть фахової освіти та фахового вишколу. Крайова продукція в 1973 році має збільшитися на 63 відсотки в порівнанні з 1962-им роком, коли вона становила $553.9 більйона. Населення має збільшитися на 38,000,000, родинні прибутки мали б зрости на $2,200. Відсоток безробітних мав би зменшитися з 5.6 відсотка до 4 відсотків. Але федеральний дефіцит мав би таки залишитися, бо уряд і в 1973-му році мав би більше витрачати, ніж дістане з податків.

В АМЕРИЦІ

● **Ассошієйтед Пресс звітує,** що в минулому році американці пожертвували на релігійні, виховні і добродійні цілі та на опіку над здоров'ям суму дол. 9,300,000,000, на дол. 600 мільйонів більше, як в 1961-му році. Для порівняння треба згадати, що в 1954 році пожертви американців виносили дол. 5,-400,000,000. В 1962-му приватні особи жертвували дол. 7,430,-000,000, а різні організації дол. 3,900,000,000.

● **Сенатська Підкомісія Збройних Сил** нараджується над тим, якби можна законодатним шляхом зменшити запаси сирівців, які знаходяться в урядових магазинах, і вартість яких становить дол. 8,900,000,-000.

● **Представник Державного Департаменту Ричард І. Філліпс** заявив на пресовій конференції у Вашинґтоні, що немає жадних доказів на те, що Кастро зарядив збільшення оборонних заходів, бо боїться нападу збоку кубинських еміґрантів. При кінці тижня деякі пресові аґенції повідомляли про поготівля на Кубі. Це поготівля було зі страху перед ортодоксійними комуністами.

● **Євангелицький проповідник** Білл Ґреґем, промовляючи в Лос Анджелесі, казав, що „примусова інтеґрація не буде діяти так, як треба", бо такі справи не розв'язуються на вулиці, тільки „в серцях людей". Рішення Найвищого Суду ЗДА є потрібне, казав проповідник, але як немає доброї волі, любови і зрозуміння між людьми, то напруження між людьми ще скріпиться.

Йосиф Новак із Міннеаполісу кандидує на сенатора

Міннеаполіс, Мінн. (Ф. Л.) — Місцева американська преса повідомила, що 62-річний Йосиф Новак хоче кандидувати на федерального сенатора та перемогти теперішнього сенатора Ю. МекКарті. Йосиф Новак має кандидувати як незалежний. Він цікавиться політикою від 1936-го року і вже кілька разів кандидував на посадника Міннеаполісу та на становища комісарів. Досі він не зміг здобути жадного виборного становища, і тепер він розраховує на 50:50. Він народився в селі Семиґеневі, Стрийського повіту в Західній Україні, прибув до Міннеасоти в 1911-му році, Міннесоти в 1911-му році, здобувши BA. Він одружений із Блажкевичівною і є батьком 3 дітей. Служив в американській армії і є інвалідом.

У СВІТІ

● **Ген. Карль Карльссон фон Горн,** командант міжнародного війська Об'єднаних Націй на прикордонні Ізраїлю і Єгипту, висланий з місією до Ємену, зрікся взагалі свого становища нібн з „особистих" причин. Насправді — як виявляється — він зрікся тому, що в централі Об'єднаних Націй в Ню Йорку замовчували його алярмуючі звідомлення з Ємену, де він ствердив, що совєтські летуни переводять налети проти автохтонних племен, які підтримують скиненого „імама" - короля. 900 совєтських військовиків співпрацюють в Ємені з совєтофільським єгипетським президентом Нассером, який вислав був коло 20,000 свого війська задля підтримки свого ставленика, нового „президента" Ємену.

● **Хрущов** оглядав впродовж 40 хвилин фабрику хемікалій біля Загребу в Хорватії, поставлену американськими техніками і за американські гроші. На час перебування Хрущова у тій фабриці — заборонено 8-ом американським технікам показуватись, так само виключено всіх західніх кореспондентів від товаришення Хрущову і Тітові у тій прогулянці.

● **Польща погрожує,** що коли Конґрес не зревідує своєї ухвали і не приверне Польщі привілею „максимально упривілейованої країни" в торговельних взаєминах, то вона — у відплатній акції — припинить сплачувати Америці 34 мільйони дол. титулом відшкодування за удержавлений польськими комуністами американський маєток в Польщі.

● **Індійський уряд** буцім-то хоче замиритись з хоробрим гірським племенем в гімалайській провінції Наґа, де від 1955 року йде партизанська війна проти індійських властей. Спроба здавити той бунт силою не вдалася і тепер Індія стала перед дилемою: або вислати туди велику армію, або замиритись, давши широкі автономні права лідерові тамошнього самостійницького руху.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00: six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Чеки і mony orders виставляти на: "Svoboda"
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Боротьба за мову

Про важкі трудноші й перешкоди, що їх зазнає українська мова в нібито незалежній Українській ССР, про дискримінацію, що з нею вона зустрічається там у державному й громадському житті, писано вже багато. Протестували і протестують проти пригнічування української мови, проти брутальної русифікації українські патріоти — вчителі, письменники, громадські діячі в Україні, але їх виступи — дуже обережні всилу існуючого режимного тиску — не мають ніякого впливу на большевицьку мовну політику.

Занепокоєні важкою ситуацією, українські мовознавці і вчителі провели у лютому цього року в Києві на „конференції з питань української мови" широку дискусію здебільша над питаннями загального стану української мови в Україні. Але про те, що саме говорено на тій конференції, населення України так і не мало змоги довідатися.. Проте, дізналися про це читачі видаваного для українців у Польщі журналу „Наша Культура" з опублікованого в числі 3-му за березень 1963-го року повідомлення.

„Були названі факти, — говориться в тому повідомленні, — які вказують на те, що ще й досі не виправлено обмеження у застосуванні української мови, яке за часів культу особи ввели різні прихильники мовного нігілізму. Вони обмежували тоді і не допускали українську мову в сферу технічних наук, позбавляючи її наукового характеру, а тих, хто обстоював всебічний розвиток української культури і мови, обвинувачували в буржуазному націоналізмі і часто карали. Під час культу особи, в 30-40-их роках, ці антиленінці закрили школи з українською мовою навчання, що існували в різних республіках Союзу... Одностайно на конференції засуджено і абсурдну теорію про двомовність нації. Усі погодилися на тому, що у кожного народу є тільки одна рідна мова, в українського народу українська". Широко обговорюючи питання „про необхідність поширення української мови в усіх сферах державного і громадського життя", присутні на тій конференції висловили ряд пропозицій, вимагаючи введення української мови в школи, в підприємства, в наукові установи, в театр і в кіно.

Дискусії і пропозиції київської конференції, хоч і не опубліковані в совєтській пресі, все таки викликали деякий відгомін у статтях на мовні теми, друкованих у центральних київських газетах і журналах. Між ними увагу читачів привернула була вміщена в „Радянській Україні" стаття відомого письменника Олександра Ільченка п. н. „Всяк сущий в ній язик", який — з різними застереженнями — став також на оборону прав української мови.

Але на тому вся справа і закінчилася. Затривожений розвитком дискусії, режим наказав її припинити, а на погромника усіх тих, що відважилися висловити свої думки у дискусії, призначив академіка І. Білодіда. У своїй статті, надрукованій в „Радянській Україні" з 31-го серпня цього року, Білодід заперечив усі позитивні ствердження і пропозиції київської конференції заявою, що тільки за радянської влади „українська мова дістала реальну основу дл. свого розквіту та всебічного вдосконалення". Підкреслюючи „велике прогресивне значення російської мови в розвитку і збагаченні української літературної мови", Білодід засудив „прояви національної обмежености" і „плутані та неправильні думки" у виступах на теми культури української мови, зокрема у названій вище статті О. Ільченка. Вміщуючи статтю І. Білодіда, як заключну, редакція „Радянської України" припинила друкування статтей на ці теми і водночас із цим відмежувалася „від хибних і тенденційних висловлень", досі надрукованих на її сторінках.

Так закінчилася цим разом започаткована мовознавцями і вчителями боротьба за „поширення української мови в усіх сферах державного і громадського життя". Фінал цієї боротьби ще раз доказує, що під совєтським режимом про будь-яку свободу, розвиток і розквіт української мови і говорити не доводиться.

Ще одно „вето"

У минулий вівторок Совєтський Союз заклав на Раді Безпеки Об'єднаних Націй 101-ше з черги своє „вето", цим разом проти резолюції, яка таврувала вбивство двох ізраїльських селян сирійськими вояками. На 11-ох членів Ради Безпеки вісім голосували „за", та й дев'ятий стримався від голосування лише тому, щоб не псувати собі шансів вибору на президента найближчої Генеральної Асамблеї, отож не по суті обміркованої справи. Так ось із Совєтським Союзом солідаризувалось тільки Марокко, арабська країна, солідарна з іншими арабськими країнами, які все ще технічно перебувають „у стані війни" з Ізраїлем, не визнають тієї держави і обмежують свої взаємини з нею хитким перемир'ям, підписаним у 1949-му році під покровом Об'єднаних Націй.

Однак, це совєтське „вето" далеко переступає межі скарги Ізраїлю проти Сирії за вбивство із засідки двох молодих селян. Своїм теперішнім „вето" СССР задумав убити одним махом дві мухи: скріпити свої впливи в арабських країнах і підтримати хронічне напруження на Середньому Сході. З-посеред арабських країн СССР має найкращі взаємини з Об'єднаною Арабською Республікою чи пак Єгиптом, бо хоч президент Абдель Гамаль Нассер заборонив місцеву комуністичну партію, проте поставив свою збройну силу завдяки совєтській допомозі і саме в останніх тижнях допустив кругло тисячу совєтських військовиків, летунів і танкістів до Ємену, щоб з тієї країни створити спільну базу проти „реакційних" Савді Арабії і Йорданії. Москва не хоче великої атомової війни. Але вона сприяє „малим" війнам, які робили б заколот в різних частинах світу і давали їй — Москві — змогу просочуватися туди своїми впливами. Перейнявши від царської Росії її імперські цілі, большевики віддавна мріють про доступ до Арабського моря, до Перської затоки й до Індійського океану. Маючи цю ціль на увазі, вони жертвують комуністами в окремих арабських країнах, де існують націоналістичні й диктаторські, здебільша військові режими. Хоч зовсім фальшивими виявились пророкування Леніна про те, що деколонізація Близького й Середнього Сходу, як і деколонізація Африки, призведе до перемоги комунізму в тих країнах, Москва вважає, що вона все ще має шанс — відрізати Британію від середньосхідньої нафти, потрібної для британського промислу.

Таким чином Совєтський Союз знову продемонстрував перед цілим світом, що так зване відпруження міжнародної атмосфери внаслідок підписання атомового договору — це блеф. Нічого в міжнародній ситуації не змінилось. І коли іноді можна читати твердження, що рацією існування Об'єднаних Націй є бодай те, що вони — барометр міжнародних відносин, це вівтіркове голосування на Раді Безпеки доказує, що поведінка Совєтського Союзу на терені Об'єднаних Націй залишилась незмінною. Зловживання Совєтами правом „вета" віддавна спаралізувало Об'єднані Нації, зробивши їх нездатними вирішувати конструктивно будь-котру з поважніших міжнародних проблем. Бож Совєтському Союзові залежить не на впорядковуванні світових справ, а на їх хаотизації.

101-ше совєтське „вето" в Раді Безпеки було промовистою відповіддю на твердження генерального секретаря ОН У Танта в його звіті на найближчу сесію Генеральної Асамблеї, що Об'єднані Нації скріпили своє значення і позиції. Коли Москва далі тероризує Раду Безпеки, то яке дійсне значення цієї установи?

100-РІЧЧЯ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

Численні українські політичні втікачі і так звані переміщені особи пам'ятають, як по закінченні другої світової війни виставлені Українським Відділом Міжнародного Червоного Хреста в Швайцарії посвідки допомагали їм у переїздах по Німеччині тоді, коли були закриті всякі комунікаційні засоби для цивільних осіб. Ці може й неформально видавані посвідки з печаткою Міжнародного Червоного Хреста творили чудеса: військові застави окупаційних армій у Німеччині визнавали їх, толерували, і наші люди в такий спосіб могли шукати своїх загублених свояків, приятелів та знайомих.

Знак червоного хреста на білому полі був символічним знаком надії та потіхою для багатьох людей, що їх побило лихо. Бо МЧХ спішить із допомогою до всіх тих людей, які потребують допомоги: до жертв землетрусу, повені, гурагану, пожежі чи різного роду пошестей.

Але спочатку було інакше, і ця гуманітарна міжнародна інституція допомагала тільки пораненим воякам на полях боїв.

24-го червня 1859-го року відбулась між австрійськими, французькими й п'ємонтськими військами кривава битва під Сольферіно. Мешканець Женеви, Анрі Дюнан, припадково був тоді в тому північно-італійському місті і бачив, як тисячі залишених напризволяще поранених вояків лежали на побойовищі. Звернувшись до місцевого населення, він зорганізував допомогу цим жертвам війни. Пізніше він видав книжку під назвою „Спогад про Сольферіно", яка здобула собі велику славу. Автор її пропонував створити міжнародну організацію для опіки над пораненими і забезпечення медичного персоналу шпиталів що матиме відзнаку Червоного Хреста.

17-го лютого 1863-го року Дюнан разом із 4-ма іншими визначними громадянами Женеви заснував Міжнародний Комітет Червоного Хреста. І це був початок тієї добродійної організації, відомої тепер по всьому світі як Червоний Хрест, Червоний Півмісяць чи Червоний Лев і Сонце. В 1864-му році 12 держав на Женевській Конвенції зобов'язалися дбати про поліпшення умов тих поранених, що залишилися на полі бою.

Від 1870-го року Міжнародний Червоний Хрест поширив свою діяльність, взявши на себе завдання опікуватись воєнними полоненими, а від 1914-го року ця добродійна організація допомагає усім людям, які потерпіли від стихійних нещасть, пошестей, і дбає про поліпшення народного здоров'я в економічно відсталих країнах.

Емблема МЧХ, як згадано вище — червоний хрест на білому полі. Цей хрест складається з чотирьох квадратиків, що їх об'єднує п'ятий квадратик всередині. Горішній квадрат означає опіку над пораненими і хворими; правий — опіку над здоров'ям; долішній — запобігання недугам; лівий — потіху стражданим. П'ятий, середній квадратик має означати дух доброї волі і служби ближньому.

Міжнародний Червоний Хрест має тепер 87 крайових товариств, які нараховують 153 000 000 членів. Ці товариства є дійсно міжнародними і найбільш нейтральними організаціями на світі, — це справжні піонери співпраці між людьми без огляду на расу, колір шкіри, релігію чи національність. Це — неполітична організація.

Міжнародний Комітет Червоного Хреста складається із самих лише швайцарських громадян, які є майстрами в поборюванні всякого роду трудноців, а їхня країна відома із своєї безсторонности, будучи довгі роки нейтральною. Делегати Міжнародного Комітету Червоного Хреста — це правники, дипломати, лікарі і бизнесмени, які виїжджають на місце, де виникає потреба в допомозі, і сумлінно виконують свою місію, деколи платячи власним життям. І так, делегат МЧХ Жорж Олівер згинув 13-го грудня 1961-го року в Елізабетвіллі, в Конго, коли на бойовій лінії рятував поранених вояків.

Про працю МЧХреста в останніх роках найкраще поінформує п'ять недавніх випадків.

Делегат МЧХ, перебуваючи наприкінці жовтня 1956-го року в Будапешті, повідомив австрійський Червоний Хрест, що в столиці Угорщини, після невдалого повстання проти комуністичного режиму, нема крови для трансфузії пораненим, бракує молока для дітей, люди мерзнуть в домах з повибиваними вікнами, недостає коців, харчів, хірургічних інструментів та ліків. Угорські комуністи замкнули кордон, але над'їхав інший делегат МЧХ, якому вдалося дістати дозвіл на те, щоб червонохресна допомога могла дійти до Будапешту. І незабаром вантажні авта їхали через австрійський кордон допомагати тим, що потребували допомоги.

У липні 1958-го року МЧХ допоміг 253 пораненим воякам регулярної кубинської армії, що їх забрав у неволю Кастро в горах провінції Орієнте. Кастро не міг тими полоненими опікуватися, і Червоний Хрест добився, що їх перебрав уряд президента Батісти. Але тепер, коли Кастро при владі, МЧХ не має доступу на Кубу. Женева вважає це за свою найбільшу невдачу в новішій історії.

У вересні 1962-го року, після землетрусу в Ірані, Іранське Т-во Червоного Лева й Сонця звернулося до МЧХ з просьбою доставити для потерпілих шатра, коци, дезінфекційні матеріяли, антибіотики, вітаміни та кров для трансфузій. Внаслідок землетрусу майже зруйновано тоді 122 села, зовсім знищено 20. 70 000 людей залишилось без даху над головою. Вже на другий день після катастрофи відізвалися 23 Крайові Товариства МЧХ. А протягом чотирьох тижнів після землетрусу 43 Крайові МЧХ доставили до Іраку матеріялів на 2 мільйони долярів.

Сім років тому багато допоміг МЧХ Альжирові, коли там почалися жорстокі бої. Французький уряд погодився на те, щоб МЧХ вислав туди своїх делегатів.

Треба ще згадати ту величезну працю, яку МЧХ виконав після закінчення другої світової війни, ведучи розшуки людей, що загубилися в воєнних подіях. У 1945-му році бували дні, коли Бюро розшуків Червоного Хреста діставали по 100 000 листів у справі розшуків. В тому бюрі працювали 3.000 осіб, які за час війни переслали 93 000-000 листів. Ще в 1960році це бюро дістало 50 000 просьб про інформації і провело 26 000 розшуків. З того 31% справ полагоджено позитивно.

У 1901-му році мирову нагороду Нобеля дістав засновник МЧХ — Анрі Дюнан, а в 1917 і 1944 рр. цю нагороду дістала в цілості організація Міжнародного Червоного Хреста.

„Вони її заслужили — ствердив автор статті про Міжнародний Червоний Хрест в „Ню Йорк Таймсі" — Джозеф Вехсберґ.

КИЇВ УЛІТІ 1963 РОКУ

Париж. — Коли мій приятель, французький журналіст, сказав, що збирається відвідати Совєтський Союз, зокрема побувати в Києві, у мене защеміло серце. Стільки думок і почувань пробудило в мені це слово „Київ": „І Дніпро, і кручі", і молоді літа в Золотоверхому. Сказав йому жартом: „Візьміть мене в свою валізу і в Україні випустіть, щоб я глянув на свою батьківщину..." Звичайно, фантастична мрія! Але мій друг до певної міри виконав моє бажання: він привіз мені з Києва грудку рідної землі. Як прийде час, то ця земля лежатиме в моїй домовині на чужині.

Де узяв мій приятель цю землю? Дуже просто. — „Я йшов — сказав він мені — вулицею там, де копали - розчищали землю для нової будівлі. Підійшов до одного літнього робітника та й питаюся, чи можна взяти грудку землі. Він пізнав зразу, що я чужинець, і поцікавився, на що мені земля. Я відповів, що маю друга, який народився в Києві і просив мене, щоб я привіз йому рідну землю на спомин. Лице робітника наче просвітилося, очі глянули лагідно, з прихованим смутком. — Розумію, — сказав, — це, значить, еміґрант. — Він узяв грудку землі, загорнув її в газетний папір, щоб не розсипалась, і передав мені. Зацікавившись мною, він запитав, чи французький уряд дозволяє своїм громадянам їздити до Совєтського Союзу. Я сказав, що мій уряд не цікавиться, куди їдуть французькі громадяни, вони можуть вибирати для своїх подорожей кожну країну. — Е, у нас не так. Наша влада нікого майже не пускає за кордон, — промовив робітник. Зрозумівши його настрій, я сказав стиха: — То, бачу, був у вас диктатор Ленін, потім Сталін, а тепер Хрущов, але всі однакові. — Робітник кивнув головою на знак згоди. — Передайте привіт моєму землякові - еміґрантові, — додав. Я подякував йому за грудку української землі і попрощався.

Друга зустріч відбулася також на вулиці. Мій приятель хотів довідатися у зустрічного молодого чоловіка, як дійти до Володимирської церкви. „Він охоче провів мене, куди треба, і по дорозі ми розговорилися. Питаюся його, яку він має професію. Він сказав, що працював у друкарні, але тепер безробітний. — Чи є в країні соціялізму безробіття? — Є, але про це в газетах не пишуть. — Виявилося, що він знає французьку мову, і далі ми розмовляли вільно. Він дуже цікавився новими французькими книжками. Питався, чи я маю у себе французькі видання. Я запросив його прийти до мого готелю на певну годину. Він сказав, що прийде перед готель, бо до готелю не може заходити. В призначену годину знайшов я його на вулиці, недалеко готелю. Він зрадів, коли я дав йому французькі книжки й газети, і дуже за них дякував. Я запрошував його на вечерю до ресторану, він рішуче відмовився. Я зрозумів чому. В ресторанах, очевидно, є нагляд над чужинцями, з ким вони сходяться. Така „коекзистенція" совєтських громадян з чужинцями викликає підозріння і приносить різні невигоди для охочих до розмов з чужинцями. Я умовився з моїм новим знайомим, щоб він прийшов другого дня вранці, щоб непомітно піти з ним на прохід по Києву. Але він не прийшов. Мабуть, злякався „коекзистенції".

Зовнішньо Київ гарне, чисте місто. Але людність невесела, понура, немає усмішок на обличчях. Це має причину також у недостатнім харчуванні. Навіть у першорядних ресторанах годі дістати свіжих овочів, компоти дають із консервних бляшанок. В готелі часто не буває теплої води для купання: кажуть, рури водопровідні попсувалися. Страх перед чужинцями, власне, перед таємною агентурою, лишився серед громадян Києва. В ресторані, де мій приятель обідав за одним столом із киянами, він хотів заплатити за них. Це викликало у киян велике збентеження і переляк. Вони рішуче відмовилися і крадькома поглядали на обслугу, серед якої, очевидно, були і поліційні інформатори.

Н. О.

Михайло Прокопів

ПО 56 РОКАХ — НА УКРАЇНІ

(10)

У той час, як ми сиділи на прийнятті в ресторані шахтарського клюбу, жінки - робітниці стояли під вікнами і дивилися здалека, як ми бенкетували з директорами.

Обід був смачний, було багато вина, горілки, лікерів, були й різні присмаки, що їх ті жінки може ніколи й не бачили. Добре випивши, наші „товариші" почали промовляти, співати та декламувати. Хтось зарецитував навіть уривок із вірша І. Франка: „Під пнем перегнилим, в болоті гнилому, вертяться, клубляться дрібні черв'яки..." Ці Франкові слова досить добре пасували до донецьких партійних діячів.

На закінчення прийняття наші господарі пообдаровували нас усіх маленькими книжечками із „Заповітом" Шевченка, розміром 2½ на 4¼ цаля. Правду сказавши, ми воліли б були мати повніше видання „Кобзаря", за яким даремно розпитували по книгарнях в Україні.

Того дня перед тим я мав нагоду говорити з деякими мешканцями Донецька. На мій запит, чому їхні „директори" усі такі вигодувані та гладкі, ніби оті на совєтських плякатах „капіталісти", вони відповіли, що директори шахт і керівники професійних спілок усі поголовно партійці, що вони вирішують усі справи самі, а шахтарі мусять тільки працювати. Ні при праці, ні під час відпочинку шахтарів ми не бачили. За них і про них говорили ввесь час їхні „директори" з червоними книжечками, розповідаючи, як щасливо живуть і як багато заробляють в Совєтському Союзі „трудящії".

Після прийняття нас запросили до окремої кімнати, де один з директорів почав нам розповідати про господарські, технічні, наукові та культурні досягнення Донецька. Говорив він також про заробітки шахтарів, забезпечення їхніх родин тощо. Вислухавши його доповідь, ми ставили йому питання здебільша про умови праці і заробітну платню. На поставлені йому запити він дав такі відповіді: Шахтарі працюють на три зміни по 8 годин денно. Заробляють від 100 до 300 рублів на місяць Робітники одержують пенсію після закінчення 60-го року життя, робітниці по 55-ох роках. Якщо хто захворіє, чи тимчасово втратить здатність до праці, то йому виплачують половину його заробітку.

Ще казав нам доповідач, що в Совєтському Союзі не відтягають частини заробітку на забезпечення від наслідків каліцтва чи нездатности до праці: це робиться коштом держави. Одержувати пенсії мають право ті робітники-чоловіки, які мають за собою щонайменше 25 років праці, а жінки — 20 років праці. Мінімальна старече пенсія — 30 рублів, максимальна — 120 рублів. Особи, які перебувають у будинках інвалідів чи старечих будинках, утримуються також коштом держави, яка оплачує за них мешкання, харчування, одяг, медичне та культурне обслуговування. Ці будинки мають свої допоміжні господарства, медичні „пункти", бібліотеки, клюби. Дітей інвалідів у віці трьох років, незалежно від того, чи вони мають батьків чи ні, забирають у дитячі будинки й утримують там безплатно до 18 років. Колгоспники і колгоспниці похилого віку або інваліди на державному утриманні не перебувають, але, згідно із словами доповідача, для них організують колгоспні каси взаємодопомоги, фонди до яких складають самі ж колгоспники або колгоспи, відраховуючи частину своєї продукції.

Того самого вечора в Палаці культури ім. Івана Франка відбувся концерт мішаного хору. На цей концерт уся наша група чекала нетерпляче. Програма його була виконана дуже добре, співаки виступали в стилевих народних костюмах, але, крім українських пісень, співали ще „старшобратні", російські пісні нових композиторів, і цілою програмою проводив якийсь росіянин російською мовою. Крім співів була й гарна декламація. Незнаний мені з прізвища рецитатор продеклямував вірш Шевченка „Минають дні, минають ночі". Не тільки ми, туристи, але й уся присутня на концерті публіка нагородила його бурхливими оплесками. Особливо плескали в тому місці, коли декламував він Шевченкові слова: „Доле, де ти? Доле, де ти? Нема ніякої!"

● Командант конголійської армії Жозеф Мобуту перейшов в Ізраїлі разом з 219 іншими конголійськими військовиками вишкіл парашутиста і дістав від шефа штабу ізраїльської армії генерала Зві Тсура відзнаку парашутистів. Ген Мобуту просив Ізраїль вишколити три парашутні курені конголійців по 1.000 мужа кожний. Конголійський уряд вибрав для цієї цілі Ізраїль — всупереч пропаґанді збоку арабських країн.

Володимир Соловйов

ЛЕҐЕНДА ПРО АНТИХРИСТА

(IV)

Папство було давно прогнане з Риму і по довгих мандруваннях знайшло притулок у Ст. Петербурзі під умовою, що воно стримається від пропаґанди як всередині, так і поза країною. У Росії папство прийняло багато простішу форму. Не зменшуючи конечного персоналу своїх колеґій і урядів, воно мусіло одуховити природу їх діяльности, а також скоротити до мінімуму свій блискучий ритуал і церемоніяльні обряди. Багато дивних обичаїв, що могли бути каменем спотикання, вийшли з ужитку, хоч формально їх не скасовано. У всіх інших краях, головно в Північній Америці, римо - католицька єрархія все ще мала багатьох представників з незалежною позицією, сильною волею і нездоланною енерґією; вони зробили єдність Католицької Церкви тісніше зв'язаною, як було перед тим, і зберегли її міжнародне, космополітичне значення.

Щодо протестантизму, що його все ще очолювала Німеччина, особливо після об'єднання значної частини Анґліканської Церкви з Католицькою, то він звільнився від крайніх, неґативних тенденцій, провідники яких одверто перейшли до релігійної індиферентности і безвір'я. Тільки щиро віруючі залишились у Євангелицькій Церкві; люди, що очолювали її, сполучали широку ерудицію з глибокою вірою, і змагали щораз більше стати живим образом справжнього, стародавнього християнства.

Російське Православ'я втратило багато мільйонів своїх номінальних членів, коли політичні події змінили офіційне становище Церкви, але воно мало радість об'єднатися з найкращими елементами з-поміж старовірів і навіть багатьох сектантів позитивного релігійного типу. Обновлена Церква в той час не зростала чисельно, але скріплювалася в духовій силі, що дуже виразно виявилось в боротьбі проти крайніх сект з демонічним і сатанинським забарвленням, які множилися як серед народних мас, так і у вищих верствах.

Перший спротив Антихристові

Упродовж перших двох років нового володіння християни поставилися до імператора і його мирних реформ з симпатією, ба навіть з ентузіязмом. Але на третьому році, коли з'явився великий чародій, багато православних, католиків і євангеликів почали ремствувати. Уступи з Євангелія і Послань про князя цього світу і Антихриста читалось уважніше, як перед тим, і вони викликали живі коментарі. З певних же ознак імператор здогадався, що збирається на бурю, і поспішив прочистити справи.

На четвертому році свого володіння він проголосив маніфест до всіх вірних християн будь-якого віровизнання, в якому запрошував їх вибирати або призначити повноважних представників до екуменічної ради під його головуванням. У той час він переніс свою резиденцію з Риму до Єрусалиму. Палестина була тоді автономною державою, в якій мешкали головно жиди. Єрусалим був вільним містом, і його зроблено тепер імператорським. Християнські, святі місця залишались недоторканими, але широка тераса Гарам - аш - Шаріф, від Віркет - Ізраїму і бараків з одного боку і вниз до Ель-Акса мошеї і „Соломонових стаєн" з другого була зайнята величезною новою будівлею. Ця будівля вміщала, крім двох малих, старих мошей, велику „імперіяльну" святиню для об'єднання всіх культів і два люксусові імперські палаци з книгозбірнями, музеями і спеціяльним приміщенням для маґічних експериментів і вправ.

Екуменічна рада мала розпочати свою працю в тій напівсвятині і напівпалаці 14-го вересня. Тому, що євангелики не мали священства у властивому значенні цього слова, православні і католицькі єрархи, згідно з бажаннями імператора, вирішили допустити до ради деяких з їхніх світських, знаних з їх побожности і посвяти інтересам Церкви; а якщо світські були допущені, не можна було виключити рядових членів з духовенства і чернецтва. Отже, загальне число учасників ради переступало три тисячі, і приблизно пів мільйона християнських прочан залило Єрусалим і Палестину.

Папа Петро Другий

Було троє визначних осіб з-поміж членів ради. Перша особа — Папа, Петро Другий, що правно очолював католицьку партію на раді. Його попередник помер у дорозі на цю раду, і конклав, що зібрався в Дамаску, однодушно вибрав кардинала Симона Баріоніні, що прибрав ім'я Петра.

Новий Папа був людиною скромного походження, з провінції Неаполю і став відомий, як кармелітський провідник; він зробив багато доброго, поборюючи сатанинську секту, що мала великий вплив у Ст. Петербургу і зводила на манівці православних та католиків. Його зроблено єпископом у Могилеві, а опісля кардиналом і визначено заздалегідь для папської тіяри. Йому було приблизно п'ятдесят років, він був середньої ваги, кріпко збудований, з червоним обличчям, вірлиним носом і густими бровами. Теплосердечний і поривчастий, він говорив з запалом, і захоплював слухачів.

Новий Папа висловив недовір'я і обурення проти володаря світу, особливо після того, як померлий Папа, вибираючись на раду, найменував кардиналом, з наполягання імператора, імперського канцлера і великого чародія, екзотичного єпископа Аполлонія. Петро вважав Аполлонія за сумнівного католика і безсумнівного ошуканця.

Правдивим, хоч неофіційним, провідником православних був старець Іван, дуже добре відомий між російським народом. Офіційно був він єпископом у „відставці", але не жив у монастирі, а перебував у постійних роз'їздах. Кружляли дивні леґенди про нього. Деякі люди твердили, що він — це воскреслий Федор Кузьмич, значить імператор Олександер І, що народився був 3 сторіччя тому. Інші йшли далі і твердили, що це був справжній старець Іван, значить апостол Іван Богослов, що ніколи не вмирав і останнім часом відкрито показувався на людях. Сам він нічого не говорив про своє походження чи свою молодість. Він був дуже старий, але все ще сильний, з жовтавим, навіть зеленаво - білим, кучерявим волоссям і бородою, високий і худий, з повними і злегка рожевими щоками, живими, зеленими очима і зворушливо ласкавим виразом на своєму лиці; він завсіди носив білу рясу і плащ

НАША УЧАСТЬ У СВЯТКУВАННЯХ В ДЕНЬ 21-ГО ВЕРЕСНЯ 1963 РОКУ У ВАШИНГТОНІ БУДЕ ДОКАЗОМ НАШОЇ ВІДДАННОСТИ ЗАПОВІТАМ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Вісті з Комітету Пам'ятника Шевченкові

1. **Вашингтон.** — Столичний Діловий Комітет Пам'ятника Шевченкові, очолений інж. В. Семинцевим, активно підготовляє гідне відсвяткування Дедикації Площі під Пам'ятник Шевченкові. Комітет зібрав досі 200 (двісті) замовлень на участь у Дедикації Площі та в Концерті і Бенкеті. Обмірковується справа забезпечення безплатного паркування авт для тих гостей, що прийдуть до Вашингтону особовими автами, та приміщення, де гості могли б перебратися, або відпочити з дороги. Управа міста Вашингтону запевнила Комітет, що подбає про спеціяльну санітарну й гігієнічну обслугу. Столичний Діловий Комітет радить над декоруванням Площі, і великої концертової залі в готелі Мейфлавер, де відбуватиметься Концерт і Бенкет.

Члени СУМА і Пласту з Балтимору й Вашингтону організуються для втримання порядку під час Дедикації, як на Площі, так і на вулицях, що ведуть до Площі.

2. **Пассейк.** — Заходами Місцевого КПШ українці міста Пассейку громадно збираються виїхати до Вашингтону на урочистості Дедикації Площі. Зголосилося 50 осіб. Місцевий Комітет замовив спеціяльний автобус.

3. **Ню Йорк.** — 6-го вересня ц. р. о год. 7:30 вечора в Українському Інституті Америки відбудеться Нарада представників всіх бувш. вояків українських армій та українського походження б. вояків американської армії, фльоти й летунства в справі організованої участи Ветеранів у Дедикації.

4. **Ню Йорк.** — Важливим історичним мистецьким документом буде кольоровий і звуковий фільм з урочистостей Дедикації Площі під Пам'ятник Шевченкові у Вашингтоні, для створення якого запрошено відомого українського фільмаря Юрія Тамарського, який з кінооператором Ярославом Кулиничем має реалізувати вищезгаданий фільм. Фільмування відбудеться на Площі у Вашингтоні і в готелі Мейфлавер, де відбуватиметься Бенкет.

5. **Честер, Па.** — Союз Українок Америки, Відділ ч. 2, замовив окремий автобус для поїздки своїм членам, а також і тим, які зголосяться поза членством і схочуть поїхати на цей великий День.

Союз Українок Америки, Відділ ч. 13, також має на меті замовити автобус для цієї самої цілі.

Житьове забезпечення це також ощадність. В потребі одержите позику на свою грамоту. Забезпечіться в Українському Народному Союзі.

Заклик Відділу УККА у Філядельфії

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

В суботу, 21 вересня 1963 р. відбудеться урочиста дедикація площі, призначеної під пам'ятник Шевченкові у Вашингтоні, Д. К., між вулицями 22, 23 П. і Кю та Массачусетс Евню, в часі від год. 2-ої до 5-ої по полудні.

Того ж дня, в год. 6-ій вечора, відбудеться в готелі Мейфлавер концерт хору „Кобзар", а в год. 7.30 вечора — Святочний Бенкет.

Ідучи за закликом Централі УККА і Головної Управи КПШ повести в громадах і Відділах акцію, щоб всі, хто має змогу, взяли участь у цих імпрезах у Вашингтоні, Управа Відділу УККА у Філядельфії закликає оцим українське громадянство Філядельфії і околиць до якнайчисленнішої участи у згаданих імпрезах.

Головна Управа КПШ подбала про знижку цін квитків на зал'зницях і в автобусах, як також про знижку оплати за нічліг в готелі Мейфлавер, у Вашингтоні.

Доїзд залізницею з Філядельфії до Вашингтону і назад коштуватиме залежно від кількости осіб: а) якщо зголоситься понад 25 осіб — 9.25 дол. від особи, діти у віці 5 до 12 років одержують 50% знижки, а нижче 5 років — безкоштовно; б) якщо зголоситься понад 300 осіб, то кошт переїзду в обидві сторони виноситиме — 6.40 дол. від особи, при чому можна буде замовити окремі вагони. Поїзд виїде з Філядельфії в год. 8:09 ранком, а прибуде до Філядельфії з Вашингтону в годині 11:32 ночі. Переїзд триває 2 год. і 15 хвилин.

Кошти переїзду автобусом: якщо зголоситься 41 особа, квиток коштуватиме коло 5 дол., в обидві сторони. Їзда триває 3 і пів години. Автобуси можуть прибути в бажане місце, згідно з умовою у Філядельфії та завезуть учасників на площу у Вашингтоні.

Зголошувати подорож залізницею та набувати квитки на переїзд автобусом можна в таких місцях: а) Френкфорд — Марко Мисишин, 2300 Маргарет вул.; б) Північ — д-р Ярослав Бернадин — 1327 Вест Линдлей Евню; Книгарня „Оріон", 4925 Олд Йорк Ровд; Лонгин Марків — 4341 Джерментавн Евню та Ярослав Мартинович, 5452 Н. 5-та вул.; в) Крамниці „Ельдорадо", 511 Вест Джірард Евню; „Космос", 1211 Н. 7-ма вул. та „Базар", 823 Н. Френклин вул. в центрі Філядельфії; г) М. Мак, 839 Вудсток вул.

Спеціяльні поштові картки для замовлення нічлігу в готелі Мейфлавер, які можна також одержати в згаданих вище місцях, треба відіслати до Вашингтону не пізніше дня 10-го вересня ц. р.

Бажаючих їхати групою прохаємо зголоситися у голів своїх організацій до 15-го вересня ц. р.

За Управу Відділу УККА:

Д-р Богдан Гнатюк, голова.
Інж. Олександер Білик, секр.

● **Прем'єр Ізраїлю Леві Ешкол** — загрозив, що коли Рада Безпеки Об'єднаних Націй не засудить Сирії за вбивство із засідки двох ізраїльських юнаків у прикордонній смузі, то Ізраїль сам буде боронити себе проти таких провокацій, себто — можна розуміти — й собі буде переводити наскоки на сирійську територію. Але Рада Безпеки не може засуджувати ніякої арабської країни, бо СССР негайно погрожує уневажнити кожну таку революцію своїм „вето".

Інж. Севастіян Федорович Сьомак

(Посмертна згадка)

Бюлетень контактового комітету абсольвентів і студентів УГА ч. 22—23 з липня ц. р. помістив ляконічне повідомління: „14-го травня 1963 р., на удар серця помер інженер - агроном УГА Севастіян Сьомак, з Кубані. Похований 16-го травня на цвинтарі православної дільниці м. Геммон, Індіяна".

Покійний був зразком людини, що не мав нікодокого ні злоби не ненависти. Це був типовий, хлібороб - українець з Таманського півострова на Кубані, прямий нащадок переселених туди Катериною II-ою запорожців. Скінчивши Академію, він тихенько помандрував на Закарпатську Україну і в селі Горонда відкрив молочарню. В той час я з інж.-агрон. В'ячеславом Чернишенком заарендували 10 моргів землі в сусідньому селі Страбичеві і розвели огород. Пізніше я виїхав до Галичини на посаду агронома, а Чернишенко з Сьомаком взяли в аренду молочарню в с. Лучках, що мало 14,000 населення. Повернувшись з Галичини по трьох роках, я застав в молочарні самого Сьомка. Чернишенко був на посаді агронома в Ужгородському повіті.

Сьомак мав 40 рамочних вуликів бжіл, масло продавав до Мункача. Він не перемінився... Щороку приходив до мене помагати мені і тестеві Яцкові Остапчукові при помолоті збіжжя. З женячкою у нього не виходило, попросту боявся. Скаржився, що люди часто не є чесні, що винні йому за масло більше 3,000 к. ч. Про адвоката не хотів і чути. — Бог з ними, я їх просто виминаю. Мед у нього був гарний.

В 1939 році він виїхав з Підкарпаття, залишивши нас на волю Божу. В Берліні ми бачилися часто. Видно, що ця пасічнича „жилка", була в нього в крові: Іпов він раз в Берліні по Каштановій алеї і побачив, що на ліву руку сіла бжолина матка, а за 10 мінут на його руці висів цілий рій. Він не розгубився, підійшов до склепу, купив велику торбу і струсив туди рій, завіз його на пасіку п. Василя Кужіма і так прийшов він до пчіл...

Міцно тримався українського гурта і давав охоче на українські цілі. Пізніше виїхав до Шикаґо, де при шпиталі був садівником. Двічі на вакації відвідав мене в Ню Джерзі. Він не змінився, вся його поведінка, вся його постать ніби говорила: „не чіпляй мене, а я тебе не вчеплю". Якби таких людей було більше, життя було б легше.

Спи, спокійно, дорогий Севастіяне Федоровичу, най сниться тобі твоя Пашковецька станиця, американська земля Вашингтона най буде тобі легкою.

І. Калинович

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим співвласниками 25-мільйонового майна організації!

Українські індіяни

Група Українських Пластунів під проводом 27-го Куреня УПС „Хмельниченків" вибралася з Іст Четгему до Канади, за 400 миль на північ від Торонта на Водно-Мандрівний Табір в днях 3—7 серпня ц. р.

По тижневі плавби прибули над озеро Сідер Лейк до містечка Брент, де є всього шість дерев'яних хат.

Пластуни зайшли до єдиної, що там була, крамниці, щоб купити харчів. Власник крамниці на той час десь вийшов, отож треба було ждати, поки вернеться. Біля крамниці стояли два хлопці - індіяни. Вони зацікавились українськими написами „Хмельниченки" на сорочках пластунів. Пластуни пояснили, хто вони є. Тоді молоді індіяни признались, що вони також українці, бо їхні батьки — українці, а мами — індіянки, і що в цьому містечку живе десять родин, в яких п'ять українські. Пластуни відвідали старенького, беззубого дідуся, який дуже зрадів, що таки побачив синів рідної землі, і розпитував, як там тепер на Україні, чи живе ще Петлюра і Коновалець.

Р. П.

● **Колишній західньо - німецький президент д-р Теодор Гойсс** втратив в минулому тижні ліву ногу, що її ампутували з уваги на небезпеку ґанґрени внаслідку сціпу крови.

БРАТСТВО СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО
ВІДДІЛ 364-ий УНСОЮЗУ
в КЛІВЛЕНДІ-СХІД, Огайо
— вшановує —
П'ЯТДЕСЯТЛІТТЯ СВОГО ІСНУВАННЯ
СВЯТОЧНИМ БЕНКЕТОМ З ПРОГРАМОЮ
який відбудеться
в суботу 7-го вересня 1963 року
о год. 6-ій веч.
в залях УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
3161 „ East" 93-та вул. — Клівленд 4, Огайо

В програмі ювілейного святкування буде:

1. Свято відкривають: почесний голова Відділу **Г. КУКІЗ** та діючий голова **В. БРИЗДУН**;
2. Привітальне слово виголосить **Д. ШМАҐАЛА**, головний радний УНСоюзу;
3. Головна ювілейна промова — **Р. СЛОБОДЯН**, головний касир УНСоюзу;
4. До історії Відділу, доклад **К. МЕЛЬНИК**, член Відділу, голова Т-ва Рідна Школи в Клівленді;
5. Деклямації і співи у виконанні місцевих сил;
6. Святочний бенкет і танець.

Цілим ювілейним святом проводить проф. Джан Кероль Університету д-р **М. ПАП.**

Комітет Святкування 50-ти ліття 364-го Відділу УНС просить всіх Шановних Членів з Родинами та Приятелів Відділу на це рідке Ювілейне Свято нашої громади.

Український Музичний Інститут
ВІДДІЛ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
— оголошує —
ВПИСИ
на Шкільний Рік 1963-1964
ПРЕДМЕТИ НАВЧАННЯ І УЧИТЕЛІ:

ФОРТЕПІЯНО:
Н. Недільська-Слободян
Ю. Оранський
Б. Перфецький
М. Полевський

СКРИПКА:
А. Огроднік-Жилава
О. Сімович

СОЛЬОСПІВ:
І. Черняхівська

ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ:
Ю. Оранський

ХОР. ОРКЕСТРА:
Ю. Оранський

- Піврічні та річні іспити
- Повідомлення-свідоцтва
- Участь в концертах і конкурсах
- Батьки мають право вибору учителя.

Початок навчання 3-го ВЕРЕСНЯ 1963 року, але вписи продовжуються і після зазначеного терміну.

Зголошуватись у Керівника Відділу УМІ п-ні І. Черняхівської кожного дня, від 6-ої до 7-ої години вечора на тел. No. GL 7-0436, або у поодиноких вчителів. Вписове $2.00.

НАУКА В ШКОЛІ БАЛЕТУ
РИТМІКИ, НАРОДНОГО І МИСТЕЦЬКОГО ТАНКУ
— починається —
в понеділок, 9 вересня ц. р. у Філядельфії

Ближчі інформації телефоном від 9-10 ранку і 9-10 веч. CEnter 6-1950.

Зголошення й інформації в Нюарку, через чемність, у п. Люби Коленської — ES 4-5622.

Спеціяльний садочок таночно-музичний для дітей від 3-6 років.

Проф. Ірина ГОЛУБОВСЬКА

Увага! **МІСТО НЮ ЙОРК!** Увага!

СТАРАННЯМ МІСЦЕВОГО КОМІТЕТУ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ
в порозумінні
з КРАЙОВИМ КОМІТЕТОМ
— відбудеться —
в неділю, 8-го вересня 1963 р.
в год. 5-ій по пол.
у великій залі УНДому в НЮ ЙОРКУ
140-142 Second Ave. — NEW YORK, N.Y.
ПУБЛІЧНЕ ЗІБРАННЯ
в справі участи нашої Метрополітальної Громади в дедикації площі під пам'ятник Шевченкові, 21-го вересня ц. р. у Вашингтоні, Д. К.

Ті, хто досі не склали пожертви на побудову згаданого пам'ятника, як і ті, що бажають доповнити свої пожертви до суми $25.00, щоб одержати почесну грамоту, будуть мати до цього нагоду.

Жертводавцям, які склали пожертви на побудову пам'ятника Шевченкові в сумі $25.00 або більше та не відібрали признаних їм почесних грамот, будуть вручені ці грамоти.

УКРАЇНЦІ: ПРОХОДЬТЕ ВСІ НА ЦЮ ВАЖЛИВУ НАРАДУ ТА ЗАОХОТІТЬ ДО ЦЬОГО ДРУГИХ!

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ на місто НЮ ЙОРК

Увага! **ВУНСАКЕТ і ОКОЛИЦЯ!** Увага!

Неділя, 8-го вересня 1963 р.
ВЕЛИКИЙ ЛІТНІЙ ПІКНІК
Української Католицької Парафії у Вунсакет
при 540 Блекстон вулиці
До участи запрошує КОМІТЕТ

Увага! Увага!
ДЖЕРЗІ СИТІ й ОКОЛИЦЯ!

В четвер, 12-го вересня 1963 року
в год. 7:30 вечером
в приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при Fleet & Oakland Ave. — JERSEY CITY, N.J.
— відбудуться —
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНСоюзу
НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делегати наступних Відділів:

25, 70, 170, 171, 196, 213, 270, 275
281, 286, 287, 380.

На порядку нарад:

1. Звіт з діяльности Окружної Управи
2. Приготування до концерту і бенкету в 70-річчя „Свободи" в дні 13-го жовтня 1963 року
3. Обговорення нового акцидентового забезпечення в УНСоюзі і акція його поширення —

реферат
Д-РА ЯРОСЛАВА ПАДОХА
гол. секретаря УНСоюзу

ДО УЧАСТИ В ЗБОРАХ ЗАПРОШЕНІ ЧЛЕНИ УНС ТА ШИРШЕ ГРОМАДЯНСТВО

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

ПОВІДОМЛЯЄМО

всіх б. вояків Українських Армій, членів Українського Вільного Козацтва та все наше Громадянство, що

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
бл. п. генерала Івана ОМЕЛЯНОВИЧА-ПАВЛЕНКА
у неділю, 8-го вересня 1963 р.
на могилі Покійного в South Bound Brook, N.J.
відбудеться після Св. Літургії урочиста
ПАНАХИДА
що її відслужить
Його Високопреосвященство
Архиєпископ МСТИСЛАВ.

Подібна панахида за спокій душі Генерала відбудеться цього самого дня, також після Св. Літургії, в Соборі св. Володимира Великого в Шикаґо.

Просимо довколичне Українське Воїнство, козаків та все Громадянство прибути на ці панахиди.

УПРАВА СТАНИЦІ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО КОЗАЦТВА ім. ген. ІВАНА ОМЕЛЯНОВИЧА-ПАВЛЕНКА в ШИКАҐО

ГОЛОВНА УПРАВА ДОБРУС-У в США
з сумом повідомляє
членів ДОБРУС-у та Українське Громадянство що 25-го серпня ц. р. в Західній Німеччині передчасно помер, після тяжкої хвороби,

Віце-президент УНР, ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН нашого Об'єднання, видатний письменник і громадсько-політичний діяч

✝

ІВАН ПАВЛОВИЧ БАГРЯНИЙ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Висловлюємо глибоке співчуття Родині Покійного і закликаємо членство ДОБРУС-у, замість квітів на могилу, скласти пожертви на пресовий фонд „Українських Вістей".

ГОЛОВНА УПРАВА ДОБРУС-у

Замість квітів на могилу
бл. п. о. ПЕТРА ГАРАСИМЧУКА
Батька нашого співробітника
на цілі НТШ — $30.00 зложили
ПРАЦІВНИКИ УНСОЮЗУ і „СВОБОДИ"

НАКАЗ ХВИЛІ

— це негайне акцидентове забезпечення в Українськім Народнім Союзі

ВІД НАСЛІДКІВ АКЦИДЕНТОВОЇ СМЕРТИ І КАЛІЦТВА!

У 70-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

ВЕЛИКИЙ ОСІННІЙ **СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ**
ІЗ ТРАДИЦІЙНИМ
ВИБОРОМ „МІСС СОЮЗІВКИ" НА 1964 РІК
— відбудеться —
цього року в суботу і неділю, 14-го і 15-го ВЕРЕСНЯ на СОЮЗІВЦІ

ОКРЕМІ ІМПРЕЗИ
в п'ятницю, 13-го вересня ввечері і в неділю, 15-го вересня пополудні
заплановані для відзначення
70-річчя „СВОБОДИ"

В неділю 15-го вересня перед полуднем
ВІДБУДУТЬСЯ ВРОЧИСТОСТІ БЛАГОСЛОВЕННЯ ПЛОЩІ ПІД ПРАВОСЛАВНУ КАПЛИЦЮ та ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА
Гетьманові Іванові Мазепі
У виконанні мистця проф. СЕРГІЯ ЛИТВИНЕНКА

Зі спорту

ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ПЕРШОСТІ УСЦАК

Вже в наступну суботу і неділю, 7 і 8 вересня відбудуться на оселі СУМА „Київ" біля Дітройту легкоатлетичні змагання за першість Української Спортової Централі Америки і Канади. Ці першості відбудуться в групах юнаків і юначок до 15-го року життя, юнаків і юначок від 16 до 18 року життя, та для чоловіків і жінок понад 18 років. В програмі змагань, які почнуться в суботу о 1.00 год. по полудні, запляновані такі конкуренції: для чоловіків — біги 100, 400 і 1,500 м, гінці 4×100 м, стрибки вдовжінь, вгору і з жердкою, мети диском, і ратищем та стусан кулею; для юнаків 16 до 18 р. — ці самі конкуренції за вийімком бігу на 1,500 м, на місці якого буде біг на 800 м; для жінок, юначок обидвох вікових груп і юнаків до 15-го року — біг 60 м, гінці 4×60 м, стрибки вдовжінь і вгору, мети диском і ратищем, та стусан кулею.

Згідно з правильником УСЦАК в днях, коли є влаштовувані змагання Централі, не можуть відбуватися жадні інші змагання делеґатур.

ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР ЗА ЧАШІ „СОЮЗІВКИ"

На оселі Українського Народного Союзу „Союзівці" відбудется в суботу і неділю, 28 і 29 вересня ц. р. відбиванковий турнір українських дружин — членів СУАСТ — Схід за чаші, уфундовані „Союзівкою" для переможців конкуренцій чоловіків і жінок. Початок турніру визначено на 11-ту годину перед полуднем в суботу. Господарем змагань є „Союзівка", а проводитиме турніром ланковий відбиванки СУАСТ — Схід д-р Михайло Снігурович. Зголошення до участи в цьому турнірі буде приймати ланковий до 20-го вересня 1963 на адресу:

Dr. M. Snihurowycz
1 Goodwin St.
New Haven, Conn.
Tel.: 469-9707

„ТРИЗУБ"—„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

Другі і рішальне змагання між „Тризубом", Філядельфія, та „Чорноморською Січчю", Нюарк, за Чашу Луїса визначила Американська Футбольна Ліґа на неділю, 8-го вересня ц. р. на грищі при 29-ій та Кембрія вулицях у Філядельфії. Це буде фінальна зустріч, яка вирішить переможця гор за Чашу Луїса минулого сезону.

КЛК НЮ ЙОРК ПЕРШУНОМ ТЕНІСУ УСЦАК

Минулого понеділка, 2-го вересня на „Союзівці", зараз після закінчення інтивідуальних першостей тенісу УСЦАК, відбулися фінальні змагання за клюбову першість УСЦАК на 1963 рік. У цьому фіналі зустрілися переможці двох попередніх гор КЛК Ню Йорк та „Черник" Дітройт, які елімінували раніше своїх суперників „Львів" — Торонто і Львів" — Клівленд. Рішальні змагання за дружинову першість УСЦАК закінчилися перемогою Карпатського Лещетарського Клюбу над „Черником" з вислідом 3:2. Поодинокі висліди фіналу були такі:

Михайло Шиян, КЛК — Богдан Сливка, „Черник" 6:1, 7:5.

В. Роговський, КЛК — Лев Воробкевич, „Черник 2:6, 2:6.

М. Шиян і Ю. Ломаґа, КЛК — Л. Воробкевич, Б. Сливка, „Черник" 3:6, 6:4 10:12.

М. Шиян, КЛК — Ростислав Смаль, „Черник" 6:0.

Цю зустріч розіграно згідно з попередніми договореннями тільки в одному сеті при електричному світлі. Коли ж перемога Шияна принесла вирівняння висліду на 2:2, виникла потреба продовжувати змагання до останньої гри включно. В ній Віктор Герлинський, КЛК, переміг переконливо Богдана Сливку, „Черник" 6:0, 6:1.

Чемпіон дружинових першостей УСЦАК, Карпатський Лещетарський Клюб з Ню Йорку ,одержав з рук інж. Богдана Рака чашу першуна УСЦАК, яку уфундував голова УТК „Львів" Торонто і член ланки тенісу УСЦАК, мгр. Роман Дзерович. На жаль, фундатор чаші мусів перед закінченням фінальної стрічі їхати з „Союзівки" до Торонта, і попросив інж. Богдана Рака вручити чашу переможцеві в його імені.

На маргінесі цих дружинових першостей УСЦАК, започаткованих у цьому році, не можна промовчати того, що було мале число дружин — учасників. При наявності стільки тенісових ланок українських клюбів і дуже догідних умовинах цих дружинових першостей, в яких можуть заступати клюб навіть лише два змагуни, гри лише з чотирьома дружинамо кидають погане світло на діяльність українських спортових клюбів і молодечих організацій. Хочемо сподіватися, що започатковані першості знайдуть в наступному році більше зрозуміння і співпраці в наших тенісистів.

в. с.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — С. К. НЮАРК 5:1.

Юніон, 29 серпня. — „Чорноморська Січ" з Нюарку здобула високу перемогу над німецьким клюбом у товариській зустрічі. В передзмагу „Ч. Січ" II розгромила двоциферним вислідом 11:1 дружину С. К. Нюарк II. Обидві дружини „Ч. Січі" виступили до змагань у значно відмоложених складах.

„ТРИЗУБ" — „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" 2:2.

Еленвіл, Н. И., 1 вересня. —В рямцях Дванадцятого Всеамериканського Здвигу СУМА відбули дві українські дружини Американської Футбольної Ліґи товариські змагання, які закінчилися нерішеною. Так „Тризуб", як і „Чорноморська Січ" виступили до цих змагань в складах поповнених юнаками і запасовими змагунами. З минулорічних складів в „Тризубі" грали: Варварюк, Рач, Кравець і Чижович, а в „Чорноморській Січі": Голуб, Саварин, Савицький, Павлишин, Каздоба і Понось.

ФІНАЛ ЗА КУБОК СССР ВІДБУВСЯ В МОСКВІ

„Спартак", Москва — „Шахтар", Донецьк 2:1 (1:1).

Московські футболісти здобули перемогу лише завдяки кривдячим рішенням судді змагань, Кодіна з Мінська, який зарядив два карні до „Шахтаря". Про це, як і про неправильне відбуття рішальних змагань на московському, замість на невтральному грищі, написав отверто „Радянський Спорт". Так з волі „старшого брата" кубок помандрував назад по двох роках перебування в Донецьку, на Україні, знову до Москви. В змаганнях українські футболісти мали постійну перевагу і вже на 8-ій хвилині вели 1:0. До перерви москвичі вирівняли, а рішальні ворота здобули з карного в другій півгрі.

„ДИНАМО", КИЇВ — „СТЯГУЛ РОШУ", РУМУНІЯ 2:2.

Київ, 13 серпня. — Перші в цьому році міжнародні змагання динамівці закінчили нерішеною з минулорічним першуном і власником чаші балканських держав. Українці вели двічі 1:0 та 2:1. В складі „Динама" грали: Рудаков, Заболотний, Щегольков, Островський, Войнов, Турянчик, Базилевич, Серебренніков, Пилипчук, Каневський, Біба, Трояновський і Лобановський.

Висліди першостей СССР у футболі.

„Динамо", Київ — „Крила Рад", Куйбишев 2:1.

„Пахтакор", Ташкент — „Аванґард", Харків 0:0.

В показнику Першої Підгрупи „А" Кляси серед 20-ти дружин веде московське „Динамо" з 29 точками, здобутими в 20 грах. За станом з 29 серпня українські клюби займають такі місця: „Динамо", Київ — 9-те місце з 23 точками по 20 грах, „Шахтар", Донецьк — 12-те місце з 20 точками і „Аванґард", Харків — 14-те місце з 16 точками.

„Карпати", Львів на п'ятому місці.

В другій Підгрупі „А" Кляси змагається п'ять дальших дружин з України, серед них львівські футболісти дружини „Карпати", які займають по 21 відбутих грах п'яте місце з 24 точками. Інші дружини України займають такі місця: „Металург", Запоріжжя — друге місце з 24 точками, „Чорноморець", Одеса — шосте місце з 24 точками, „Трудорезерви", Луганськ — сьоме місце з 24 точками і „Дніпро", Дніпропетровськ — восьме місце з 24 точками. В показнику веде „Шинник", Ярославль з 27 точками.

В складі „Карпат" зі Львова грають: Сусла, Береговський, Валіонта, Кульчицький, Кулаковський, Асланіян, Диковець, Кольцов, Юзефович, Кроценко, Філяєв.

Ом. Твардовський

ВІДБУЛИСЯ ЗМАГАННЯ НА „ВЕРХОВИНІ"

В програмі Третього З'їзду Молоді УРСоюзу 24 і 25 серпня на оселі „Верховина" в Ґлен Спей відбулися плавацькі та легкоатлетичні змагання, організатором яких був голова молоді УРС В. Василищук. Допомагав йому Б. Сірий, а головним суддею змагань був представник СУАСТ М. Яворський. До плавацьких змагань на озері стануло 10 змагунів у віці від 12 до 19 років. Всі вони змагалися в конкуренції 50 м довільним стилем. Переможцем фінального запливу став Р. Сорохтій (14 років) з Рочестеру, пропливаючи віддаль за 42,5 сек. Друге місце займав Р. Гентіш, КЛК Ню Йорк, з часом 46,5 сек. В змаганнях за другу нагороду молоді УРС поміж переможеними переміг Р. Сверида з Рочестеру з часом 46,0 сек. який в першому запливі мав кращий час, бо 44,4 сек. В змаганнях за третю нагороду поміж переможеними першого запливу перше місце зайняв 12-літній Юрко Гірняк з Пасейку (змагун УСТ „Верховина") з часом кращим від неодного старшого від нього змагуна, 47,2 сек. Юрко Гірняк стає до першостей УСЦАК на „Союзівці.

До легкоатлетичних змагань станули 4 змагуни, тому ця зустріч мала лише тренінговий характер, і не нотовано офіційно жадних вислідів.

М. Яворський

Дружинові першості УСЦАК в тенісі.

В цьому році започатковано вперше гри за дружинову першість УСЦАК в тенісі. До цих розгривок зголосилося чотири дружини: КЛК Ню Йорк, „Черник" — Дітройт, „Львів" — Торонто і „Львів" — Клівленд, які мають вирішити між собою першість Української Спортової Централі Америки і Канади зустрічами з чотирьох поодиноких гор і одної подвійної.

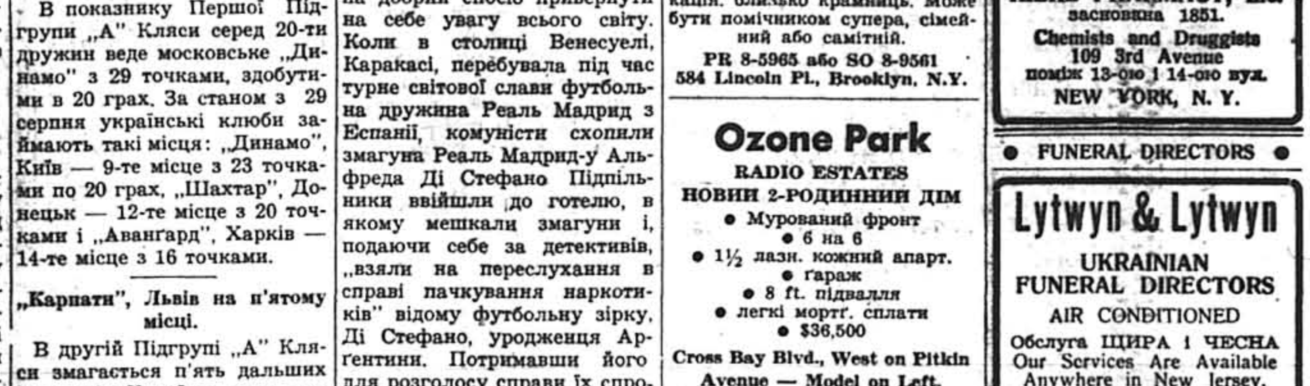
В перших змаганнях 3-го серпня в Торонті дружина КЛК перемогла місцевий „Львів" вислідом 3 : 2. Два тижні пізніше в Дітройті „Черник" виграв високо, 4 : 1 зі „Львовом" з Клівленду.

Схоплено футболіста для пропаґанди.

Члени підпільної комуністичної прокастрівської організації у Венесуелі взялися на добрий спосіб привернути на себе увагу всього світу. Коли в столиці Венесуелі, Каракасі, перебувала під час турне світової слави футбольна дружина Реаль Мадрид з Еспанії, комуністи схопили змагуна Реаль Мадрид-у Альфреда Ді Стефано. Підпільники ввійшли до готелю, в якому мешкали змагуни і, подаючи себе за детективів, „взяли на переслухання в справі пачкування наркотиків" відому футбольну зірку, Ді Стефано, уродженця Арґентини. Потримавши його для розголосу справи їх спротиву проти теперішнього уряду Венесуелі, комуністи випустили Ді Стефано на волю. Схопленому змагунові не зроблено жадної кривди, і він, одержавши виясненння про причину його схоплення, чекав на звільнення, приймаючи від „опікунів" їжу та граючи з ними в шахи.

в. с.

ТАРЗАН, ч. 5101. Смерть Джека Келлі.

Тарзанова група перестрашена спостерігала, як атакуючий носоріг вбивав Джека Келлі, поки він міг вистрелити з рушниці.

Мавполюд швиденько побіг і вхопив рушницю ловця.

Він сподівався знайти ключ до розв'язки нещастя, але зброя була безнадійно покручена й поломана.